

Introduktion till Skrivarlyan – mobilt skrivinspirationsmaterial.

Hej och välkommen till Skrivarlyan!

Låt oss börja med att försätta oss i ett tillstånd som öppnar de inre rummen. Som skrivinspiratör kan du läsa följande för din grupp:

Slut ögonen och föreställ dig att du låser upp dörren till din skrivarlya. Du kliver in och ställer ned väskan i den lilla hallen. Du hänger av sig ytterkläderna och går in i arbetsrummet.

Se dig omkring. Så här fint har du ställt i ordning din skrivarlya. Betrakta färgerna, möblerna, ljuset. Se ut genom fönstret och njut av den här utsikten som du tycker så mycket om.

Ta ett djupt andetag i förvissningen om att du nu har din egen tid. Din skrivtid är en tid för drömmar, tankar och känslor, för inre bilder och nyfikenhet; detta är en tid för formuleringskonst, berättelser och poesi.

Tiden är din!

Låt nu deltagarna tillverka en ”skrivarlya” av pappkartong.

Vik till kartongen så att de smalare sidoväggarna blir till stöd.

Vilken utsikt vill du ha från ditt skrivbord? Rita och måla ett fönster med den utsikten. Inred sedan ditt rum: tapeter, textfragment, deviser, foton, urklipp. Klipp, rita, klistra, måla. Skapa en miljö som får dig att trivas och fyllas av inspiration och skrivlust.

Nu är det bara att packa upp skrivinspirations-materialet - **Kortleken, tärningarna, fotona, ordlådorna, kylskåpsmagneterna, anteckningsböcker, pennor, inspirations/ skrivövnings- boken: *Skriv om och om igen, Story cubesen...***

I ***Skriv om och om igen*** kan du med fördel kolla registret på s.140-142 och skaffa dig en överblick över alla skrivövningsförslag. Till ***Story Cubes*** och ***Skriv så att hjärtat blöder!*** medföljer listor med förslag på övningar.

Vi föreslår att ni från början helt struntar i all oro över stavning och grammatik!

Skulle det vara så att skrivgruppen av någon anledning vill få sina texter genomgångna – kanske om de vill publicera texterna, eller på annat sätt visa upp dem – så kan ju du som skrivinspiratör kolla igenom dem.

Här nedan följer några **förslag** på hur du kan komma igång med skrivinspirationsmaterialet.

1. Vikberättelse

a) Lägg ut ett stort antal ord från **kylskåpsmagnetlådan** på bordet.

b) Alla i gruppen slår en **yatzytärning**, och väljer sedan så många ord som tärningens prickar visar (deltagarna kan ev. blunda och peka).

c) Var och en tar ett tomt papper och skriver början på en liten berättelse som innehåller de ord som man fått. Här kan man bestämma att man skriver i t. ex tre minuter innan man skickar vidare.

d) Vik papperet, så att bara sista meningen syns, skicka vidare till personen bredvid dig, som i sin tur både skickar sin vikta berättelse till nästa person och skriver vidare på din sista mening osv.

e) Fortsätt vika och skicka tills papperen gått runt ett varv. När du får tillbaka den berättelse du började på skriver du en avslutning – också det enbart med utgångspunkt från den sista meningen på sista textdelen.

Självklart kan ni ju skicka berättelserna flera varv. Det är dock bra att redan från början bestämma hur ni vill göra. På så vis kan man bara skriva på och behöver då inte fundera på något annat.

f) Läs berättelserna högt för varandra.

2. Haikudikt

a) Läs om haikudikt i *Skriv om och om igen*, på s. 104.

b) Välj tre av **fotografierna** och skriv en haikudikt utifrån vart och ett.

Bussen kom tyst
med nattens sista flicka.
Här är hållplatsen

Carolina Thorell, 2015

c) Läs dikterna högt för varandra.

3. Kärleksdikt

a) Dra eller välj ett **fotografi**. Låt bilden utgöra motivet för ett kärleksminne. Låt jaget skriva dikten till den älskade.

b) Byt dikter med varandra och skriv som om du vore den person som kärleksdikten är riktad till, berättelsen om hur ni träffades första gången.

c) Läs högt för varandra.

4. Ordlådorna

a) Dra en **person**, en **plats** och en **händelse**. Skriv en berättelse utifrån detta.

b) Här kan man vinna mycket på att inleda med att blunda och för sin inre syn, för varje ordlapp, föreställa sig hur det faktiskt ser ut: Person – utseende, känslouttryck, minspel, kläder, tankar osv. Plats – natur, byggnader, tid på dygnet, väder, stämning, årstid, människor osv. Situation – inträffar något plötsligt, eller byggs något upp successivt?

c) En variant på det hela är att en av deltagarna skriver om personen, skickar vidare till nästa som skriver om platsen och slutligen till den tredje som skriver händelsen.

d) Läs berättelserna högt för varandra.

5. Post-it-lapparna

Med något så enkelt som post-it-lappar kan man också trola med ord.

a) Var och en tar fem post-it-lappar och skriver en mening på varje. Ni kan ev. i förväg komma överens om ett tema.

- b) Sätt upp lapparna på väggen, huller om buller.**
- c) En deltagare börjar med att välja en lapp, som blir första meningen på en dikt. Därefter väljer nästa och nästa osv.**
- d) Det här kanske blir en något haltande dikt, som helhet betraktad. Man kan därför också låta var och en i gruppen, utifrån gruppdikten, i sin anteckningsbok skriva en egen variant. Man kan då försöka hålla sig till det grundtema som man uppfattat i post-it-dikten.**
- e) Läs upp de nya dikterna för varandra.**

Förslag på andra skrivinspirationsböcker:

Till dig en blå tussilago Lars Wolf (Studentlitteratur)

"Den här boken består av två delar. I den första finns en beskrivning av lyrikens roll i skolan under årens lopp, en samling argument för varför man ska läsa och skriva lyrik och ett avsnitt om sambandet mellan lyrik och elevers språkutveckling. Till den här delen hör även en presentation av lärares attityder till lyrik samt några exempel på klassrumsforskning med lyrikanknytning.

Den andra och mer omfattande delen innehåller allmänna metodiska reflektioner kring lyrikarbetet i skolan, synpunkter på högläsning av lyrik och framför allt en lång rad förslag till hur man kan skriva lyrik.

I den andra upplagan har avsnittet Lyrik och språkutveckling utökats. Vidare finns nu en rapport från skolans värld samt ett nytt kapitel, Från lek med ord till lek med dikt.

Boken är avsedd som kurslitteratur i olika lärarutbildningar. Den vänder sig också till aktiva lärare, som vill dela sina elevers glädje, när dessa som diktare finner det exakta ordet och den oslagbara formuleringen eller ser vad ingen annan ser, till exempel en blå tussilago."

Annika Burholm, Den åttonde dvärgen (Podium)

"Den åttonde dvärgen, en bok för skrivare som söker sina historier, är en kurs- och inspirationsbok i skrivande.

För att komma förbi prestationskraven, allvarsprägel och andra dörrvakter till våra inre skrivrum har författaren skapat en 'dörrknackningsmetod' eller ABC-metod, där A står för Avspännande ordlekar, B för Bombardering av absurda skrivuppgifter och C för Cnacka dörr med laddade teman.

Boken är full av varierande skrivuppgifter inom såväl dikt som prosa som andra genrer. Ett kapitel handlar om hur man ge gensvar på andras texter. Boken passar bra på skrivarkurser, skolor och för enskilt bruk."

Maria Küchen, Att skriva börjar här (Ordfront)

"Handboken Att skriva börjar här av Maria Küchen (fd Gummesson) innehåller konkreta praktiska tips som verkligen utvecklar skrivandet, experternas introduktioner till skrivandets världar och samtal med professionellt verksamma skrivande människor. Här delar författare, förläggare, journalister, litteraturkritiker, tidskriftsredaktörer, lärare på skrivarkurser och copywriters generöst med sig av sina kunskaper och tankar.

För den explosionsartat växande grupp svenskar som själva vill utveckla sitt skrivande är Att skriva börjar här oumbärlig. Ingen annanstans levereras en så rik, tät och heltäckande bild av skrivandets villkor idag, praktiskt och generellt. Men detta är mer än en handbok; den är intressant för alla läsande.

Vem vill inte veta vilka låtar John Ajvide Lindqvist peppar sig med inför en arbetsdag? Eller exakt varför Jan Arne Skapade Arne Dahl och A-gruppen? Eller

hur mycket research som kan krävas för nio ynka sidor i en roman av Carl-Johan Vallgren? Eller läsa tankar och tips från de allra hetaste nya aktörerna på den litterära, dramatiska och journalistiska scenen som Martina Lowden, Katrine Kielos, Jens Assur, Sara Stridsberg, Pietro Maglio och Pernilla Ahlsén?

Boken kom ut första gången 1997. Den fick strålande kritik och blev mycket uppskattad bland annat på skrivarkurser och i skolor. Eftersom den fortfarande efterfrågas kommer nu en kraftigt uppdaterad ny utgåva.”

Bodil Malmsten, *Så gör jag (Modernista)*

”Du skriver, du har lusten och längtan efter att skriva på riktigt, du vill. Men hur gör man? Den här boken är en lärobok, en handbok med erfarenheter, verktyg, redskap, råd, tips, exempel, goda exempel och avskräckande.

Bodil Malmsten har skrivit ett stort antal böcker. I *Så gör jag: Konsten att skriva* delar hon med sig av sin arbetsprocess inklusive den helvetesperiod som ingår.

Hon skriver om hur hon kommer fram till tonen och strukturen. Om jobbet med förstameningar. Om varför hon skulle vilja skriva om inledningen till sin första roman och redigera om novellsamlingen *Udergångarens sånger*.

I boken ingår kapitel om ord, skiljetecken, korrektur, om att sitta rätt, läsa för att lära, dramaturgi. »Ord, meningar, stycken, får aldrig bara bli. Ett tecken på att en bok är en riktig bok är att ingenting av det som står bara får ha råkat bli.«

Så gör jag: Konsten att skriva är rikt illustrerad i färg och innehåller mängder av praktiska råd för det dagliga skrivarbetet - oavsett om du vill bli författare eller bara lära dig skriva bättre.”

Annelie Bränström Öhman, *Stilens munterhet - Sara Lidmans författardagböcker från Missenträs 1975 –1985 (Albert Bonniers förlag)*

”*Stilens munterhet*” är ett kommenterat urval ur Sara Lidmans författardagböcker från den tid som kanske är hennes allra mest produktiva och framgångsrika, nämligen åren mellan 1975 och 1985. Det är nu Sara Lidman flyttar hem till byn Missenträsk i norra Västerbotten och det är nu hon skriver de fem första delarna i sitt mästerverk, romansviten *Jernbanan*.

För alla som läst och älskat Sara Lidmans romaner ger dagboken en unik inblick i författarens liv och arbete. *Stilens munterhet* är en bok med helt egna och självständiga litterära kvaliteter. Här träder Sara Lidman fram i helfigur, som det både ömsinta och argsinta tidsvittne hon var, en samtidsförfattare med lika delar esprit och självironi. Hennes dubbla position som romanförfattare och vänsterradikal förgrundsgestalt gör självklart också boken till ett unikt och levande politiskt tidsdokument. Här passerar många av dåtidens författarvänner och debattkamrater revy, ofta fångade i skarpa porträttminiatyrer.

Urval, förord, efterord och kommentarer har gjorts av professor Annelie Bränström-Öhman.”

Rainer Maria Rilke, *Brev till en ung poet* (Niloé)

”Denna lilla pärla är en klassiker från 1900-talets början. Författaren Rainer Maria Rilke samtalar i en brevväxling med en ung herre med författardrömmar om livet, konsten och författarens vardag. Följaktligen heter boken därför ”Brev till en ung poet”. Det är en livsklock, lågmäld berättelse som vittnar om ett förvånansvärt öppet sinnelag och åsikter som först blivit normaliserade i vår tid.

Det är en bok som ger många tips till en skapande kreativ varelse, bl. a om hur viktigt det är att gå in i sig själv och där hämta både styrka och kunskap. Vad omgivningen tycker och tänker är irrelevant. Eller vikten av att växa med sin uppgift, släppa otåligheten och inte förvänta sig svar på frågor där inget svar kan ges.”

*Brev till en ung poet / Rainer Maria Rilke ; översättning av Helga Krook
Kan hittas i svensk översättning på biblioteken och antikvariaten. På engelska finns boken bl.a. på Bokus.*

Lena Lundgren, *Skriv vidare – Från ett läs- och skrivprojekt; Metoder och reflektioner* (En bok för alla)

”I denna handledning redovisar projektledaren för Skriv vidare!, Lena Lundgren, hur arbetet med projektet gick till, vilka erfarenheter som gjordes och hur projektet kan tjäna som inspiration för liknande arbetssätt ute i skolor och bibliotek. Tillsammans med denna handledning utges antologin Två brutna armar och en dröm som blev sann, innehållande ett urval av de medverkande ungdomarnas bidrag.”

Virginia Woolf, *Ett eget rum* (ellerströms)

”Virginia Woolf skapar i *Ett eget rum* en formel för kvinnors intellektuella, ekonomiska och sociala frigörelse som fått ett oerhört genomslag. Med humor, fantasi och klarsynthet tar hon läsaren på hisnande utflykter i tid och rum, på höstliga vandringar i London, Oxford och Cambridge liksom på besök hos galna hertiginnor och blyga brevskrivare. Fast besluten att avslöja grundförutsättningarna för konstnärligt skapande forskar hon på British Museum och förser Shakespeare med en imaginär syster.

Trots många uttryck för välformulerad vrede är det ett sant nöje att följa hennes inträngande analys och eleganta argumentation. Woolfs vilja att dyka ner i historien för att förstå sin egen position som kvinna och författare har visat sig meningsbärande långt utöver hennes egen tid.

Nyöversättning av Elisabeth Mansén, förord av Annina Rabe och kommentarer av Maria Green.”

Materialet ”Skrivarlyan” är framtaget av Litteraturhuset Trampolin/Kulturcentrum Sandviken tillsammans med Region Gävleborg/Kulturutveckling

Sandvikens Kommun

